

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce: **X**
bytem X
zastoupený JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou
sídlem Rumunská 1798/1, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 6. 2024, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 7. 6. 2024, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení Územní správy sociálního zabezpečení pro hlavní město Prahu a Středočeský kraj, Pražské správy sociálního zabezpečení (dále jen Shodu s prvopisem potvrzuje X.

24/2024

„prvostupňový orgán“), ze dne 16. 4. 2024, č. j.: X, jímž bylo podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zastaveno řízení ve věci žádosti o přiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby při dočasné pracovní neschopnosti ode dne 21. 2. 2022 na období od ledna do března 2024 podle § 27 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě po rekapitulaci průběhu správního řízení uvedl, že existuje objektivní důvod, pro který nemohl podat v zákonné tříměsíční lhůtě další žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby. Když se dne 30. 1. 2024 dostavil na pracoviště prvostupňového orgánu s žádostí na předepsaném formuláři, nebyl vyzván k jejímu doplnění. Žádost nebyla bezvadná ve smyslu § 145 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění, pokud podle žalované nemohlo bez návrhu na prominutí zmeškání úkonu dojít k projednání žádosti.
3. Institut prominutí zmeškání lhůty slouží ke zhojení nedodržení lhůty, nastanou-li u účastníka řízení okolnosti nezávislé na jeho vůli. V žalobcově případě bylo důvodem rozhodování odvolacího orgánu o oprávněném prostředku proti rozhodnutí, na něž navazovalo napadené rozhodnutí. Žalobce pokládal za správné vyčkat na rozhodnutí zrušené žalovanou, přičemž žalovaná nevysvětlila, proč měl podávat žádost o prominutí zmeškání úkonu, když úkon nezmeškal a ve lhůtě tří měsíců od posledního rozhodnutí podal další žádost.
4. Ve smyslu zásady dobré správy, nebyla-li žádost projednatelná, měl prvostupňový orgán dle § 37 odst. 3 správního řádu vyzvat žalobce k doplnění jeho podání. Nepodání žádosti o výplatu nemocenské dávky po uplynutí podpůrčí doby žalobce nezavinil ani na jeho straně nebyly objektivní důvody pro rozhodnutí o prominutí zmeškání úkonu. Veškerá judikatura Nejvyššího správního soudu se váže pouze k posouzení závažnosti důvodů na straně účastníka řízení.
5. Podle žalobce se lhůta pro podání další žádosti odvíjí od vydání předchozího rozhodnutí o přiznání výplaty nemocenské po uplynutí podpůrčí doby.
6. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě sdělila, že k zastavení řízení došlo z důvodu její zjevné právní nepřipustnosti, a ne kvůli nepodání žádosti o prominutí zmeškání úkonu. S ohledem na výsledek odvolacího řízení, v němž byla podpůrčí doba prodloužena do 7. 9. 2023, uplynula lhůta pro podání další žádosti o výplatu nemocenského po skončení podpůrčí doby ke dni 7. 12. 2023. Kontrolou žádosti podané dne 31. 1. 2024 byla prověřena její formální správnost, načež byla přijata ke zpracování. Podání žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby není podmíněno podáním žádosti o prominutí zmeškání úkonu, při podání žádosti proto nedošlo k pochybení správního orgánu, když žalobce nebyl vyzván k doplnění žádosti. Žalobce byl v rámci rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 15. 1. 2024 zpraven, že existuje objektivní důvod, proč nemohl podat žádost v zákonné lhůtě. Jelikož žalobce již předtím podal dvě žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby, mohl sám dovodit opožděnost podání po dni 7. 12. 2023. Žalobce neměl vyčkávat na rozhodnutí ze

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

24/2024

dne 15. 1. 2024, neboť podle § 145 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění se lhůta tří měsíců odvíjí od data uplynutí podpůrčí doby, ne od data vydání předchozího rozhodnutí. Pokud při jednotlivém prodloužení výplaty nesmí být doba prodloužení delší než tři měsíce a v době podání právní žádosti byla žalobci výplata přiznána do 7. 6. 2023, bylo ze samotné úpravy zřejmé, že při kladném rozhodnutí o druhé žádosti by mohla být výplata přiznána maximálně do 7. 9. 2023, v důsledku čehož by další žádost po dni 7. 12. 2023 byla podáním uplatněným po zákonem stanovené lhůtě. Z uvedených důvodů žalovaná navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah spisového materiálu

8. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti.
9. Žalobce byl uznán dočasně práce neschopným od 21. 2. 2022, základní podpůrčí doba 380 dní uplynula dnem 7. 3. 2023. Na základě první žádosti žalobce a posouzení jeho zdravotního stavu lékařem orgánu nemocenského pojištění, bylo rozhodnutím č.j. X ze dne 23. 5. 2023 rozhodnuto o přiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby na období od 8. 3. 2023 do 7. 6. 2023 včetně. Dále bylo na základě druhé žádosti žalobce ze dne 12. 6. 2023 rozhodnutím č.j. X ze dne 24. 10. 2023 rozhodnuto o nepřiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby dnem 7. 6. 2023. K odvolání žalobce bylo rozhodnutím žalované ze dne 15. 1. 2024, č. j.: X, o změněno rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 24. 10. 2023, č. j.: X, tím způsobem, že žalobci při dočasné pracovní neschopnosti v trvání od 21. 2. 2022 náleží výplata nemocenského po uplynutí podpůrčí doby dnem 7. 6. 2023 za období od 8. 6. 2023 do 7. 9. 2023. V odvolacím řízení totiž byl posouzen zdravotní stav žalobce lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, který nepotvrdil posudkový závěr ze dne 15. 9. 2023. Doba výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby byla prodloužena o maximálně možné tři měsíce. V odůvodnění je také uvedeno, že *„pokud bude účastník řízení podávat další žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby, musí současně s žádostí požádat o prominutí zmeškání úkonu, neboť dle ustanovení § 145 odst. 3 ZNP lze žádost podat nejpozději do třech měsíců od uplynutí podpůrčí doby. S ohledem na výsledek odvolacího řízení, ve kterém byla podpůrčí doba prodloužena do 7. 9. 2023, již lhůta pro podání žádosti uplynula dne 7. 12. 2023. Nicméně v tomto případě existuje objektivní důvod, proč účastník řízení nemohl žádost podat v zákonné lhůtě.“*
10. Do formuláře o čtvrté žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby na období od ledna do března 2024 podané dne 31. 1. 2024 žalobce coby důvod žádosti uvedl „nemoc“, aniž by tuto okolnost jakkoli rozvedl.
11. Usnesením prvostupňového orgánu ze dne 16. 4. 2024, č. j.: X, bylo podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastaveno řízení ve věci žalobcovy žádosti o přiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby při dočasné pracovní neschopnosti ode dne 21. 2. 2022. Žalobce podal žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby až dne 31. 1. 2024, přičemž spolu s ní nepodal žádost o prominutí zmeškání úkonu, ačkoli o tom byl poučen v rozhodnutí ze dne 15. 1. 2024.
12. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, podle něhož při dostavení se na pracoviště prvostupňového orgánu dne 30. 1. 2024 nebyl vyzván k doplnění žádosti. Z rozhodnutí ze

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

24/2024

dne 15. 1. 2024 nevyplynulo, z jakého důvodu má podávat žádost o prominutí zmeškání úkonu, když žádost podal ve lhůtě tří měsíců od posledního rozhodnutí. Důvod zmeškání úkonu spočíval na straně žalované, resp. na nesprávném postupu prvostupňového orgánu.

13. O podaném odvolání rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že odvolání zamítla a rozhodnutí prvostupňového orgánu potvrdila. V odůvodnění žalovaná uvedla, že žalobce mohl v souladu s § 145 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění podat další žádost o přiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby nejpozději dne 7. 12. 2023, uplatnil ji ovšem až dne 31. 1. 2024. Objektivní důvod pro zmeškání úkonu byl na straně žalobce, neboť se až na základě rozhodnutí vydaného v odvolacím řízení dne 15. 1. 2024 dozvěděl o datu uplynutí podpůrčí doby. V tomto rozhodnutí byl žalobce poučen, jak má při podání případné další žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby postupovat, tedy současně s touto žádostí požádat o prominutí zmeškání úkonu, což žalobce neučinil. Prvostupňový orgán neměl důvod žalobce vyzývat k doplnění žádosti, jelikož měla všechny náležitosti, sama o sobě nevykazovala žádné nedostatky a byla způsobilá zahájit správní řízení. Z dikce ustanovení § 145 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění bez pochyby vyplývá, že lhůta tří měsíců se odvíjí od data uplynutí podpůrčí doby, nikoliv od data vydání předchozího rozhodnutí. Ze samotné právní úpravy tak bylo zřejmé, že v případě kladného rozhodnutí o druhé žádosti by mohla být výplata nemocenského přiznána maximálně do 7. 9. 2023. Žalobce tedy mohl, bez ohledu na skutečnost, kdy obdržel rozhodnutí odvolacího orgánu o své druhé žádosti, dovodit, že podání žádosti po 7. 12. 2023 bude podáním uplatněným po zákonem stanovené lhůtě.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Podle § 27 zákona o nemocenském pojištění *„po uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26 se nemocenské vyplácí na základě žádosti pojištěnce po dobu stanovenou v rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění podle vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění, který vyplácí nemocenské, pokud lze očekávat, že pojištěnec v krátké době, nejdéle však v době 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26, nabude pracovní schopnost, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti; takto lze postupovat i opakovaně, přičemž při jednotlivém prodloužení výplaty nemocenského nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce. Nemocenské lze podle věty první vyplácet celkem nejdéle po dobu 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26.“*
16. Podle § 145 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 2024, *„řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby (§ 27) se zahajuje na základě písemné žádosti pojištěnce. Tuto žádost lze podat nejpozději do 3 měsíců ode dne, kterým podpůrčí doba uplynula. Jde-li o opakovanou žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby, plyne lhůta uvedená ve větě druhé od posledního dne období, na které byla předchozím rozhodnutím orgánu nemocenského pojištění výplata nemocenského po uplynutí podpůrčí doby přiznána.“*
17. Podstata žaloby spočívá v tvrzení žalobce, že v důsledku čekání na rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 24. 10. 2023 nemohl podat další žádost o

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

24/2024

přiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrcí doby, neboť lhůta pro její podání počíná běžet až po vydání předchozího rozhodnutí, a proto také neuplatnil žádost o prominutí zmeškání úkonu. Soud tento názor žalobce shledává nesprávným, neboť se vymezení lhůty v § 145 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění jednoznačně vztahuje na den, k němuž uplynula podpůrcí doba. Z věty „*Tuto žádost lze podat nejpozději do 3 měsíců ode dne, kterým podpůrcí doba uplynula*“ nelze žádnou výkladovou metodou dovodit odvíjení lhůty pro podání další žádosti od vydání předchozího rozhodnutí, přičemž soudu není známo, že by byl v judikatuře Nejvyššího správního soudu zastáván přístup odpovídající právnímu názoru žalobce. Podle názoru soudu formulace věty ani nedovoluje jinou možnost výkladu, nadto žalobce svoje pojetí druhé věty § 145 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění nikterak blíže nevysvětlil. Žalobci bylo známo pravidlo o tříměsíčním prodloužení trvání doby výplaty nemocenského po uplynutí podpůrcí doby, neboť již takto pobíral peněžní prostředky v období od 8. 3. 2023 do 7. 6. 2023 na základě rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 23. 5. 2023, č. j.: X. Zároveň toto pravidlo není nově zavedeným prvkem právní úpravy, když poslední věta § 145 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 2024, představuje toliko formulační zpřesnění a potvrzení stávajícího přístupu správních orgánů k opakovanému vyplácení nemocenského po uplynutí podpůrcí doby. Jestliže bylo na základě první žádosti žalobce rozhodnuto o přiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrcí doby na období od 8. 3. 2023 do 7. 6. 2023 a zákon o nemocenském pojištění nezakotvuje stavění lhůty pro opětovné podání žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrcí doby, pokud prozatím nebylo ukončeno řízení o dřívější žádosti, mohl žalobce bez ohledu na skutečnost, kdy obdržel rozhodnutí odvolacího orgánu o své druhé žádosti, další žádost podat nejpozději do 7. 12. 2023, přičemž mu ve včasném podání žádosti nic nebránilo. Pokud tedy žalobce podal další žádost až dne 31. 1. 2024, stalo se tak po marném uplynutí zákonem stanovené lhůty a byly tak splněny podmínky pro postup dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, tedy pro zastavení řízení o žádosti.

18. Zastavení správního řízení z důvodu zjevné právní nepřípustnosti ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu se spojuje se situací, kdy je u žádosti na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět, poněvadž se žadatel domáhá něčeho, o čem nelze fakticky nebo právně rozhodovat. Typicky půjde o žádost o přiznání určitého práva, které se váže na splnění určité podmínky, kterou žadatel nesplňuje. Nepřípustnost musí vyplývat ze samotné žádosti, a nikoli až z výsledků dokazování, což platí i v nyní posuzované věci, charakterizované kogentním pravidlem o tříměsíčním běhu doby od skončení předchozího období vyplácení nemocenského. V usnesení prvostupňového orgánu i v napadeném rozhodnutí byl definován důvod zjevné právní nepřípustnosti, který spočíval v podání žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrcí doby po zákonem stanovené lhůtě. Nepodání žádosti o prominutí zmeškání úkonu nebylo v usnesení ani v napadeném rozhodnutí identifikováno jakožto důvod zjevné právní nepřípustnosti, tato skutečnost byla vymezena coby prostředek, který by jinak vedl k meritornímu projednání věci. Vzhledem k tomu, že žalobce žádost o prominutí zmeškání úkonu nepodal, nezabýval se soud posouzením otázky, zda by skutečnost, že se žalobce dozvěděl o datu uplynutí podpůrcí doby až na základě rozhodnutí vydaného v odvolacím řízení, mohla být považována za závažný důvod na straně žalobce představující překážku v podání další žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrcí doby ve smyslu § 41 odst. 4 správního řádu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

24/2024

19. Vzhledem k tomu, že žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby byla kompletně vyplněna, měla všechny náležitosti, nevykazovala žádné nedostatky a případná žádost o prominutí zmeškání úkonu netvořila integrální součást žádosti, nebyl prvostupňový orgán povinen vyzývat žalobce k odstranění vad podání ve smyslu § 37 odst. 3 správního řádu. Námitku žalobce v tomto směru vznesenou shledal soud jako nedůvodnou.
20. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
21. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalované žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. července 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.